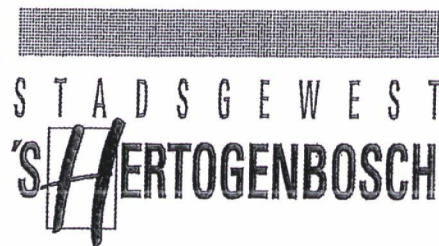

Aan de gemeenteraad van de
Gemeente Meierijstad
Postbus 10.001
5460 DA VEGHEL

Ingekomen	
Nr.	Afd.
28 MRT 2019	

Uw brief van : -
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : -

Ref. : P. de Leeuw
Tel. : 06-37602637
E-mail : p.deleeuw@s-
hertogenbosch.nl

Datum : 26 maart 2019
Onderwerp : Begroting 2020

Geachte raad,

Het Dagelijks Bestuur legt u conform artikel 32 van de gemeenschappelijke regeling de ontwerpbegroting 2020 en meerjarenbegroting 2021-2023 voor. Het Dagelijks Bestuur stelt u met toezending van de begroting in de gelegenheid voor 30 juni 2019 uw gevoelens kenbaar te maken. De begroting wordt ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur voor zijn vergadering van 2 juli 2019.

Kosten gemeenten

Het takenpakket van het Stadsgewest is nog maar beperkt. Hoofdtak is het beheer van de gesloten stortplaats Vlagheide te Schijndel. Zoals bekend is al gedurende een groot aantal jaren geen sprake meer geweest van een afdracht per hoofd van de bevolking van de deelnemende gemeenten. Omdat nog steeds sprake is van onzekerheden in de definitieve uitkomst is er in 2016 voor gekozen om de afrekening bij de betrokken gemeenten op te schuiven tot het moment van definitieve liquidatie. Het uiteindelijke tekort dient te worden gedragen door de gemeenten van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch en de zogeheten contractgemeente Bernheze. De meerjarenbegroting prognosticeert een nog te verdelen tekort van ca € 7 mln. Bij deze begroting wordt voorgesteld om dit tekort per 31 december 2020 af te rekenen. De lasten van de exploitatie in de daarop volgende jaren wordt gedekt uit een bedrag per inwoner.

Voortgang proces van afdichting en sluitingsverklaring

Door de aannemer van de afdichting is hoger beroep aangespannen in arbitragezaak. Die zaak had in eerste instantie betrekking op een claim van ca. € 1,7 mln. vanwege meerwerk (vertragingskosten) die door het gewest werd betwist. In eerste aanleg is de aannemer grotendeels in het ongelijk gesteld. Het Stadsgewest diende slechts € 203.204 vermeerderd met € 44.799 wegens wettelijke rente te betalen. Dit bedrag is inmiddels aan de aannemer betaald en verwerkt in de jaarrekening 2018. De aannemer kan zich echter niet vinden in de uitspraak van de arbiters. Dat betekent dat er een onzekerheid is over een betwiste vordering van ca. € 1,5 mln. Het is niet bekend wanneer de behandeling van het hoger beroep plaatsvindt. We hebben vertrouwen in een positieve uitkomst voor ons gewest. Er is geen voorziening opgenomen.

In de voorliggende begroting staat in de risicoparagraaf ook de arbitragezaak tussen Attero en Brabantse gewesten/gemeenten inzake de levering van brandbaar afval in de jaren 2015, 2016 en de eerste maand van 2017. Dit conflict treft een aantal gemeenten. De inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij de betrokken gemeenten. Ook voor deze procedure is geen voorziening opgenomen.

Rekenrente

De provincie is eenzijdig bevoegd om de rekenrente te bepalen. De provincie is een ALM-studie gestart waarin de balans tussen verplichtingen op langere termijn en de opbrengsten in het nazorgfonds van de provincie Noord-Brabant wordt bekeken. Exploitanten waren er in een begeleidingscommissie bij betrokken. Vanaf juli vorig jaar zijn provincie en exploitanten met elkaar in overleg over de afronding van de studie. De provincie beseft dat een forse verlaging van de rekenrente en daarmee een verhoging van het doelvermogen exploitanten, zowel publieke als private partijen, hard treft. Provincie en exploitanten zijn daarom onlangs gekomen tot een compromis waarbij de provincie de huidige rekenrente "bevriest" op het bestaande niveau en anderzijds exploitanten stortplaatsen nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie. Deze afspraak geldt voor de periode tot de komende ALM-studie, dus tenminste 5 jaar. Dan wordt opnieuw naar de rekenrente gekeken. Dit uitstel geeft exploitanten de tijd om samen met de provincie mogelijkheden te onderzoeken of op de onderscheiden stortplaatsen nieuwe inkomsten te genereren zijn. Ook wordt door de gezamenlijke exploitanten gekeken naar ontwikkelingen die bijdragen aan verlaging van het benodigde doelvermogen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verlenging van de levensduur van de afdichting naar 100 jaar. Ook is er meer tijd om via de belegging van het doelvermogen in het nazorgfonds een hoger spaartegoed te realiseren. In juni 2015 is ons aandeel (€ 16,5 milj.) in de beleggingsportefeuille van het nazorgfonds, omgezet van het standaard beleggingsprofiel naar een defensief beleggingsprofiel, omdat toen op korte termijn overdracht van de nazorg aan de provincie werd voorzien. In de afgelopen jaren is bij de lage rentestand sprake geweest van een groei van 0%. In de begroting in van het nazorgfonds wordt t.a.v. het standaard beleggingsprofiel rekening gehouden met een rendement van 4% per jaar.

Overdracht

In verband met het hiervoor beschreven proces rondom de rekenrente en doelvermogen, is het overleg met de provincie over de sluitingsverklaring tijdelijk opgeschort. Met de sluitingsverklaring gaat de verantwoordelijkheid voor de nazorg over van exploitante naar provincie. De provincie heeft de overdracht voorzien op uiterlijk 31-12-2020. Nu sprake is van bovengenoemd compromis, wordt de overdracht aan de provincie met minimaal 4 jaar uitgesteld tot 1-1-2025. Dat betekent dat het Stadsgewest nog wordt gecontinueerd na 2020.

Gemeentelijke bijdrage

Het bestuur stelt in deze meerjarenbegroting voor om eind 2020, zoals oorspronkelijk was gepland, het dan opgebouwde negatief saldo (minus surplus op doelvermogen) af te rekenen met de gemeenten. De gemeenten hebben hiervoor in hun begroting (op basis van de prognose 2019) een voorziening opgebouwd. In het geprognostiseerde negatief saldo eind 2020 is de uitkomst van de jaarrekening 2018 en de jaarschijf 2020 verwerkt. Dat leidt tot een verhoging van de eerdere aanname. Het tekort wordt nu geprognostiseerd op ca € 7 milj. Dit tekort is/wordt afgedekt met een lening bij de gemeente 's-Hertogenbosch. Bij de afrekening eind 2020 wordt er wederom van uitgegaan dat te zijner tijd een bedrag van € 2,5 milj. uit het nazorgfonds kan worden ingezet ter dekking van een deel van dit negatief saldo. Zodat dan € 4,5 wordt afgerekend. De van de gemeenten eind 2020 te ontvangen gelden worden ingezet voor aflossing van een groot deel van de lening bij de gemeente 's-Hertogenbosch. Met deze gemeente wordt vervolgens overleg gevoerd over het dan nog niet afgeloste deel.

Na 2020 blijft het Stadsgewest tenminste tot 2025 verantwoordelijk voor het beheer (de nazorg) van de stortplaats. Dat betekent exploitatielasten die zijn terug te vinden in bijgevoegde meerjarenbegroting. De kosten zijn gebaseerd op de huidige inzichten. Begrotingstechnisch vertaalt zich dat in een bedrag per inwoner van € 1,56. Wij zetten ons er voor in om te komen tot een verlaging van dit bedrag. Wij gaan op zoek naar opbrengsten uit exploitatie van de voormalige stortplaats die een verlagend effect kunnen hebben op het bedrag per inwoner. Dit doen we onder andere in overleg met de gemeente Meierijstad.

Samen met de andere stortplaatsen wordt daarnaast, zoals hierboven aangegeven, onderzoek gedaan naar besparingen die een verlagend effect hebben voor het te zijner tijd bij overdracht aan de provincie te betalen doelvermogen.

Door het opgebouwde doelvermogen ad € 16,5 mln. weer te beleggen volgens het standaard beleggingsprofiel in het nazorgfonds wordt een hoger spaartegoed gerealiseerd. Daarbij wordt uitgegaan van een beleggingsrendement van 4% per jaar.

Ook wordt onderzocht of er gegadigden zijn die het beheer en alle verantwoordelijkheden naar de toekomst van het Stadsgewest zouden willen overnemen.

Voor meer informatie over de ontwerp-begroting kunt u zich wenden tot de heer J. Bloemen, controller van het Stadsgewest (06-51207858). U kunt uw vragen ook via de e-mail van de secretaris (zie boven) stellen.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur,
De ambtelijk secretaris,

mr. P.J.M. de Leeuw

STADSGEWEST 's-HERTOGENBOSCH

Programmabegroting 2020

Meerjarenraming 2021-2023

Maart 2019

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. [dag] [maand] 2019

De voorzitter,

De secretaris,

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1. Algemeen	3
1.1 Inleiding	4
1.2 Actualiteit (maart 2019)	4
1.2.1 Voortgang proces van afdichting en sluitingsverklaring	4
1.2.2 Rekenrente	4
1.2.3 Overdracht	5
1.2.4 Gemeentelijke bijdrage	5
1.2.5 Belegd vermogen bij de Provincie	5
1.3 Deelnemende gemeenten	6
1.4 Bestuur	6
2. Beleidsbegroting	8
2.1 Programmaverantwoording	9
2.2 Algemene dekkingsmiddelen	10
2.3 <i>Paragrafen:</i>	12
2.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	13
2.3.2 Bedrijfsvoering	17
2.3.3 Financiering	18
<i>(overige paragrafen: niet van toepassing)</i>	
3. Financiële begroting	20
3.1 Overzichten van baten en lasten 2020	21
3.2 Uiteenzetting financiële positie	32
4. Bijlagen	34
4.1 Overzicht stand reserves en voorzieningen	35
4.2 Prognose resultaten 2019 t/m 2025 en ontwikkeling Eigen Vermogen (Algemene Reserve)	36
4.3 Investeringsprogramma 2019-2024	39
4.3.1 Toelichting op Investeringsprogramma 2019-2024	41
4.4 Verdeelsleutel inwoners per 1-1-1998	42

1. Algemeen

1. ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch. Hiermee wordt invulling gegeven aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De programmabegroting kent slechts één programma: "Afbouw Stadsgewest 's-Hertogenbosch". Alle nog resterende taken c.q. verplichtingen zijn in deze begroting samengebracht. Het takenpakket van het Stadsgewest is in 2020 nog maar beperkt. Hoofdtak is het beheer van de gesloten stortplaats Vlagheide te Schijndel. Zoals bekend is al gedurende een groot aantal jaren geen sprake meer geweest van een afdracht per hoofd van de bevolking van de deelnemende gemeenten. Omdat nog steeds sprake is van onzekerheden in de definitieve uitkomst is er in 2016 voor gekozen om de afrekening bij de betrokken gemeenten op te schuiven tot het moment van definitieve liquidatie. Het uiteindelijke tekort dient te worden gedragen door de gemeenten van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch en de zogeheten contractgemeente Bernheze. De meerjarenbegroting prognosticeert een nog te verdelen tekort van ca € 7 mln. Bij deze begroting wordt voorgesteld om dit tekort (minus een verwachte restitutie wegens surplus opgebouwd vermogen Nazorgfonds) per 31 december 2020 af te rekenen. De lasten van de exploitatie in de daarop volgende jaren wordt gedekt uit een bedrag per inwoner.

1.2 Actualiteit (maart 2019)

1.2.1 Voortgang proces van afdichting en sluitingsverklaring

Door de aannemer van de afdichting is hoger beroep aangespannen in arbitragezaak. Die zaak had in eerste instantie betrekking op een claim van ca. € 1,7 mln. vanwege meerwerk (vertragingskosten) die door het gewest werd betwist. In eerste aanleg is de aannemer grotendeels in het ongelijk gesteld. Het Stadsgewest diende slechts € 203.204 vermeerderd met € 44.799 wegens wettelijke rente te betalen. Dit bedrag is inmiddels aan de aannemer betaald en verwerkt in de jaarrekening 2018. De aannemer kan zich echter niet vinden in de uitspraak van de arbiters. Dat betekent dat er een onzekerheid is over een betwiste vordering van ca. € 1,5 mln. Het is niet bekend wanneer de behandeling van het hoger beroep plaatsvindt. We hebben vertrouwen in een positieve uitkomst voor ons gewest. Er is geen voorziening opgenomen. In de voorliggende begroting staat in de risicoparagraaf ook de arbitragezaak tussen Attero en Brabantse gewesten/gemeenten inzake de levering van brandbaar afval in de jaren 2015, 2016 en de eerste maand van 2017. Dit conflict treft een aantal gemeenten. De inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij de betrokken gemeenten. Ook voor deze procedure is geen voorziening opgenomen.

1.2.2 Rekenrente

De provincie is eenzijdig bevoegd om de rekenrente te bepalen. De provincie is een ALM-studie gestart waarin de balans tussen verplichtingen op langere termijn en de opbrengsten in het nazorgfonds van de provincie Noord-Brabant wordt bekeken. Exploitanten waren er in een begeleidingscommissie bij betrokken. Vanaf juli vorig jaar zijn provincie en exploitanten met elkaar in overleg over de afronding van de studie. De provincie beseft dat een forse verlaging van de rekenrente en daarmee een verhoging van het doelvermogen exploitanten, zowel publieke als private partijen, hard treft. Provincie en exploitanten zijn daarom onlangs gekomen tot een compromis waarbij de provincie de huidige rekenrente "bevriest" op het bestaande niveau en anderzijds exploitanten stortplaatsen nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie. Deze afspraak geldt voor de periode tot de komende ALM-studie, dus tenminste 5 jaar. Dan wordt opnieuw naar de rekenrente gekeken.

Dit uitstel geeft exploitanten de tijd om samen met de provincie mogelijkheden te onderzoeken of op de onderscheiden stortplaatsen nieuwe inkomsten te genereren zijn. Ook wordt door de gezamenlijke exploitanten gekeken naar ontwikkelingen die bijdragen aan verlaging van het benodigde doelvermogen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verlenging van de levensduur van de afdichting naar 100 jaar. Ook is er meer tijd om via de belegging van het doelvermogen in het nazorgfonds een hoger spaartegoed te realiseren. In juni 2015 is ons aandeel (€ 16,5 mlj.) in de beleggingsportefeuille van het nazorgfonds, omgezet van het standaard beleggingsprofiel naar een defensief beleggingsprofiel, omdat toen op korte termijn overdracht van de nazorg aan de provincie werd voorzien. In de afgelopen jaren is bij de lage rentestand sprake geweest van een groei van 0%. In de begroting in van het nazorgfonds wordt t.a.v. het standaard beleggingsprofiel rekening gehouden met een rendement van 4% per jaar.

1.2.3 Overdracht

In verband met het hiervoor beschreven proces rondom de rekenrente en doelvermogen, is het overleg met de provincie over de sluitingsverklaring tijdelijk opgeschort. Met de sluitingsverklaring gaat de verantwoordelijkheid voor de nazorg over van exploitante naar provincie. De provincie heeft de overdracht voorzien op uiterlijk 31-12-2020. Nu sprake is van bovengenoemd compromis, wordt de overdracht aan de provincie met minimaal 4 jaar uitgesteld tot 1-1-2025. Dat betekent dat het Stadsgewest nog wordt gecontinueerd na 2020.

1.2.4 Gemeentelijke bijdrage

Het bestuur stelt in deze meerjarenbegroting voor om eind 2020, zoals oorspronkelijk was gepland, het dan opgebouwde negatief saldo te verrekenen met de gemeenten. De gemeenten hebben hiervoor in hun begroting (op basis van de prognose 2019) een voorziening opgebouwd. In het geprognostiseerde negatief saldo eind 2020 is de uitkomst van de jaarrekening 2018 en de jaarschijf 2020 verwerkt. Dat leidt tot een verhoging van de eerdere aanname. Het tekort wordt nu geprognostiseerd op ca € 7 mlj. Dit tekort is/wordt afgedekt met een lening bij de gemeente 's-Hertogenbosch. Bij de afrekening eind 2020 wordt er wederom van uitgegaan dat te zijner tijd een bedrag van € 2,5 mlj. uit het nazorgfonds kan worden ingezet ter dekking van een deel van dit negatief saldo.

De van de gemeenten eind 2020 te ontvangen gelden worden ingezet voor aflossing van een groot deel van de lening bij de gemeente 's-Hertogenbosch. Met deze gemeente wordt vervolgens overleg gevoerd over het dan nog niet afgeloste deel.

Na 2020 blijft het Stadsgewest tenminste tot 2025 verantwoordelijk voor het beheer (de nazorg) van de stortplaats. Dat betekent exploitatielasten die zijn terug te vinden in bijgevoegde meerjarenbegroting. De kosten zijn gebaseerd op de huidige inzichten. Begrotingstechnisch vertaalt zich dat in een bedrag per inwoner van € 1,56 voor de jaren 2021 en 2022, en € 1,26 voor 2023 en 2024. Wij zetten ons er voor in om te komen tot een verlaging van dit bedrag. Wij gaan op zoek naar opbrengsten uit exploitatie van de voormalige stortplaats die een verlagend effect kunnen hebben op het bedrag per inwoner. Dit doen we onder andere in overleg met de gemeente Meierijstad.

Samen met de andere stortplaatsen wordt daarnaast, zoals hierboven aangegeven, onderzoek gedaan naar besparingen die een verlagend effect hebben voor het te zijner tijd bij overdracht aan de provincie te betalen doelvermogen.

1.2.5 Belegd vermogen bij Provincie

Door het opgebouwde doelvermogen ad € 16,5 mlj. weer te beleggen volgens het standaard beleggingsprofiel in het nazorgfonds wordt een hoger spaartegoed gerealiseerd. Daarbij wordt uitgegaan van een beleggingsrendement van 4% per jaar.

1.3 Deelnemende gemeenten

De volgende gemeenten maken deel uit van de gemeenschappelijke regeling:

Boxtel
Haaren
's-Hertogenbosch
Heusden (Vlijmen)
Maasdriel (sinds 1-1-1997 alleen voor de Afvalverwijdering)
Meierijstad (Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel)
Sint-Michielsgestel
Vught

Daarnaast kennen we de zogenaamde contract-gemeente: Bernheze. Deze gemeente is mede risico dragend in de exploitatie Vlagheide.

De rechten/plichten van de voormalige gemeente Maasdonk (Nuland) zijn, t.g.v. de fusie per 1-1-2015, overgenomen door de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.4 Bestuur

De gemeenschappelijke regeling kent een Dagelijks- en een Algemeen Bestuur.

2. Beleidsbegroting

2.1 Programmaverantwoording

Programma 1: "Afbouw" activiteiten Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Bij het opstellen van deze begroting in maart 2019 waren de investeringswerken, met uitzondering van de aanleg van de waterberging, afgerond.

Het overleg met de provincie over o.a. de wijze van uitvoering van terreinonderhoud, beheer van de gasvoorzieningen en levensduur bovenafdichting is, i.v.m. het overleg over de implementatie van de ALM-studie 2018, opgeschort. Aangezien inmiddels is afgesproken dat er voor 1-1-2025 geen overdracht zal plaatsvinden is de urgentie ook minder. Het bestuur van het Stadsgewest gaat zich samen met de andere brabantse stortplaatsexploitanten en de Provincie oriënteren op het realiseren van kostenbesparingen in de nazorg of het verwerven van additonele inkomsten.

Tot het moment van overdracht blijft het Stadsgewest verantwoordelijk voor het beheer van de stortplaats (met name de gas- en waterhuishouding, alsmede het terreinonderhoud) conform de wettelijke voorschriften.

Binnen het programma "Afbouw" worden de volgende deelproducten onderscheiden:

x € 1.000,-

Productgroep	B-2020			B-2021	B-2022	B-2023
	Baten	Lasten	Saldo			
4410 - Algemene kosten		167	-167	-167	-167	-167
4420 - Water		165	-165	-145	-145	-145
4430 - Gas		30	-30	-30	-30	-30
4440 - Nazorg		182	-182	-182	-182	-82
Sub-totaal		544	-544	-524	-524	-424
Verrekening met reserves			-544			
Totale kosten programma				-524	-524	-424

2.2 Algemene dekkingsmiddelen

Productgroep	B-2020			B-2021	B-2022	B-2023
	Lasten	Baten	Saldo			

1.	Saldo financieringsfunctie					
2.	Gemeentelijke bijdragen	4.473	4.473	524	524	424
3.	Aanvullende storting doelvermogen nazorg					
	<i>Sub-totaal</i>	4.473	4.473	524	524	424
	<i>Verrekening met reserves</i>					
	<i>Alg. dekkingsmiddelen</i>	4.473	4.473	524	524	424

Algemeen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen vormt tezamen met het gepresenteerde programma het programmaplan. In dit overzicht wordt inzicht verschaft in de opbouw en samenstelling van de algemene dekkingsmiddelen. Deze middelen vormen de tegenhanger van het saldo van het programma en leidt tot het begrotingssaldo.

Rentelasten

In de loop van 2016 heeft Stadsgewest een vastrentende lening aangetrokken, van de gemeente 's-Hertogenbosch met een looptijd van 1 jaar, tegen een rentepercentage van 0% en de mogelijkheid de lening na afloop van dat jaar te verlengen tegen de dan geldende marktrente of een nieuwe lening te sluiten. Inmiddels is de lening al 3 keer verlengd. In de meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met rentelasten. Het bestuur van het Stadsgewest is voornemens de lening per 1-2-2021 tot € 2,5 mln af te lossen. Het bestuur verwacht het restant van de lening uit een restitutie van teveel opgebouwd doelvermogen te kunnen aflossen.

2.3 Paragrafen

2.3.1 Paragraaf: Weerstandsvermogen en risico-beheersing

Om een goede inschatting van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling te kunnen maken is het van belang om naast de cijfers in de begroting ook inzicht te hebben in enerzijds potentiële mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gaat dan om de robuustheid van de begroting, c.q. de budgettaire kwetsbaarheid van de gemeenschappelijke regeling. Een gezond weerstandsvermogen voorkomt dat iedere zich voordoende tegenvaller direct leidt tot een financiële claim bij de deelnemende gemeenten.

1. Weerstandscapaciteit

De mogelijkheden om tegenvallers op te vangen liggen deels in de sfeer van de exploitatie, c.q. de begroting van lasten en baten en deels in de sfeer van de reserves en voorzieningen.

- exploitatie

In de begroting en meerjarenraming zijn zowel de uitgaven als inkomsten zo reëel mogelijk geraamd. Er zijn geen posten voor onvoorzien of inflatie opgenomen.

- reserves en voorzieningen

In enge zin zijn alleen vrij besteedbare, niet gebonden reserves beschikbaar voor het opvangen van tegenvallers. In bredere zin echter is de totale stadsgewestelijke reservepositie relevant voor de beoordeling van de stadsgewestelijke weerstandscapaciteit.

De reserves behoren tot het eigen vermogen van het stadsgewest en worden uitgesplitst naar algemene reserve en bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves zijn middelen die op basis van bestuurlijke besluitvorming zijn afgezonderd voor specifieke doeleinden. De algemene reserve dient als buffer voor de opvang van calamiteiten.

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen van het stadsgewest, omdat het stadsgewest over deze middelen niet vrij kan beschikken. Deze voorzieningen zijn gevormd ter dekking van te kwantificeren verplichtingen. De in deze begroting verwerkte stand en (verwachte) meerjarige ontwikkeling van de reserves en voorzieningen is gebaseerd op de concept-jaarrekening 2018, en de verwachte ontwikkelingen 2019 t/m 2025.

- algemene reserve

De algemene reserve vertoont al jaren een negatief saldo. Nu de overdracht van de stortplaats aan de provincie is uitgesteld tot minimaal 1-1-2025 is het bestuur van het stadsgewest voornemens om het grootste deel van het opgebouwde tekort per 31-12-2020 met de gemeenten te verrekenen. Het restant ad € 2,5 mln zal naar verwachting uit een restitutie van teveel opgebouwd vermogen in het nazorgfonds bij de Provincie kunnen worden afgelost.

Zie voorts Bijlage 4.2: Prognose resultaten 2019 t/m 2025 en ontwikkeling Eigen Vermogen (Algemene Reserve).

- bestemmingsreserves

In 2020 zijn er geen bestemmingsreserves meer aanwezig.

- voorziening nazorg

Op 1 april 1998 is de Leemtewet bodembescherming in werking getreden. Deze wet legt de verantwoordelijkheid voor de eeuwigdurende nazorg van stortplaatsen, waar na 1-9-1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, bij de provincie. Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen na sluiting, dat nu en in de toekomst de grootst mogelijke bescherming tegen nadelige milieugevolgen wordt geboden.

Hiervoor hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de "Verordening Nazorgheffing Stortplaatsen Noord-Brabant" vastgesteld. In deze verordening is voorzien in de vorming van een nazorgfonds. De Provincie heeft op basis van deze verordening een voorlopige aanslag tot het betalen van de heffing van de nazorgkosten voor de stortplaats De Vlagheide opgelegd. De voorlopige aanslag is gebaseerd op een doelvermogen dat bij overdracht van de stortplaats aan de provincie, beschikbaar moet zijn. Het doelvermogen moet toereikend zijn om daaruit eeuwigdurend de berekende nazorgkosten te kunnen betalen. Op basis van recente afspraken met de provincie zal de nazorgplicht van de provincie niet aanvangen voor 01-01-2025.

De voorziening is per 31-12-2018 geactualiseerd naar de meest recente uitgangspunten.

Sinds juli vorig jaar waren provincie en exploitanten met elkaar in overleg over de afronding van de studie, waarbij exploitanten in een begeleidingscommissie betrokken zijn geweest. De provincie beseft dat een forse verlaging van de rekenrente en daarmee een verhoging van het doelvermogen exploitanten, zowel publieke als private partijen, hard treft. Zeker nog als, zoals in het geval van de Vlagheide, die kosten niet kunnen worden terugverdiend omdat er niet meer gestort wordt. Enkele dagen voor het afronden van deze begroting is een compromis gevonden waarbij enerzijds de provincie de huidige rekenrente "bevriest" op het bestaande niveau en anderzijds exploitanten de stortplaats nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie. Dat geeft exploitanten samen met de provincie de mogelijkheid om te onderzoeken of op de onderscheiden stortplaatsen nieuwe inkomsten te genereren zijn. Ook wordt door de gezamenlijke exploitanten gekeken naar ontwikkelingen die bijdragen aan verlaging van het benodigde doelvermogen. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verlenging van de levensduur van de afdichting naar 100 jaar. Ook is er meer tijd om via de belegging van het doelvermogen in het nazorgfonds een hoger spaartegoed te realiseren. In juni 2015 is het beleggingsprofiel van ons doelvermogen (€ 16,5 mln) omgezet van het standaard- naar het defensief beleggingsprofiel, omdat toen op korte termijn overdracht van de nazorg aan de provincie werd voorzien. In de afgelopen jaren is bij de lage rentestand sprake geweest van een groei van 0%. Wij zetten ons er voor in dat het opgebouwde vermogen weer via het standaard beleggingsprofiel kan worden belegd en weer kan groeien.

2. Risico's

Onder risico's worden hier verstaan onzekere gebeurtenissen met mogelijke financiële consequenties, die niet apart in de ramingen van de begroting zijn ingedekt. Het op één plaats in de begroting schetsen van een overzicht van relevante risico's, in samenhang met de weerstandscapaciteit, levert een bijdrage aan de beoordeling van de financiële positie van het Stadsgewest. Het gaat in dit verband om risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie van het Stadsgewest.

- doelvermogen nazorg

Na definitieve sluiting van de stortplaats, niet eerder dan 31-12-2024, wordt de stortplaats overgedragen aan de Provincie. Deze is dan verantwoordelijk voor de eeuwig durende nazorg. Bij overdracht moet een vermogen zijn overgedragen waaruit de provincie de kosten van nazorg eeuwigdurend kan bekostigen. De Provincie heeft dit doelvermogen in 2008, op basis van een rekenrente van 5,06%, berekend op € 17,6 mln. Medio vorig jaar heeft de Provincie in het kader van de lopende ALM-studie, het doelvermogen, op basis van een rekenrente van 5,06% berekend op € 17,536 mln. per 1-1-2021. Een onderbouwing voor deze berekening is niet overlegd. Het bestuur van het Stadsgewest blijft, op basis van eigen berekeningen, alsmede die van de extern adviseur, uitgegaan van maximaal € 14,0 per 1-1-2021. Voor het verschil is geen voorziening gevormd.

Bij de opbouw van het doelvermogen wordt rekening gehouden met een inflatie van 2% per jaar en een rendement op het belegd vermogen van 4% per jaar. Deze percentages zijn conform de door de Provincie gehanteerde uitgangspunten in de begroting voor het Nazorgfonds 2020. Wij gaan ervan uit dat de belegging in het Nazorgfonds in ieder geval met ingang van 1-1-2020 weer volgens het standaard beleggingsprofiel belegd wordt. Na indexering met 2% per jaar wordt het doelvermogen per 1-1-2025 berekend op € 15,2 mln. De belegging van het in het Nazorgfonds reeds opgebouwde doelvermogen groeit, rekening houdend met bovenstaande uitgangspunten, aan tot € 19,3 mln.

- eindafwerking

Bij het opstellen van deze begroting in maart 2018 is het aanbrengen van de definitieve bovenafdichting afgerond en is het beplantingsplan opgeleverd en bevindt zich nu in de garantietermijn.

Door de aannemer van de afdichting is hoger beroep aangespannen in arbitragezaak. Die zaak had in eerste instantie betrekking op een claim van ca. € 1,7 mlj. vanwege meerwerk (vertragingskosten) die door het gewest werd betwist. In eerste aanleg is de aannemer grotendeels in het ongelijk gesteld. Het Stadsgewest diende slechts € 203.204 vermeerderd met € 44.799 wegens wettelijke rente te betalen. Dit bedrag is inmiddels aan de aannemer betaald en verwerkt in de jaarrekening 2018. De aannemer kan zich echter niet vinden in de uitspraak van de arbiters. Dat betekent dat er een onzekerheid is over een betwiste vordering van ca. € 1,5 mlj. Bij het opstellen van deze jaarrekening begin maart 2019 was nog geen zittingsdatum bekend.

- arbitrageprocedure Attero

Bij besluit van de GR was de jaarlijkse aanlevering van 60.000 ton brandbaar huishoudelijk afval, via Afvalsturing aan de verbranding in Moerdijk, tot 1 februari 2017, gegarandeerd. Indien, en voor zover, er onvoldoende brandbaar afval ter beschikking van het Stadsgewest zou komen, kon dit tot financiële claims leiden. Hiervoor zijn geen voorzieningen in de balans opgenomen. De risico's terzake liggen in principe bij de deelnemende gemeenten. Attero heeft bevestigd dat in de jaren 2011 t/m 2013 aan de verplichtingen is voldaan. Over het jaar 2014 was dat niet het geval en is inmiddels een factuur ontvangen. Deze factuur is door het Stadsgewest betwist. In een arbitragezaak tussen enerzijds Attero Zuid B.V. en anderzijds de Brabantse gewesten en een aantal Brabantse gemeenten (die tezamen alle Brabantse gemeenten vertegenwoordigen) is op 8 januari 2016 een arbitraal eindvonnis gewezen en is beslist in het voordeel van de Brabantse gewesten en gemeenten. In april 2016 is Attero een procedure gestart gericht op vernietiging van het arbitragevonnis. Gelet op de voor de gewesten positieve uitspraak in de arbitragezaak is in 2014 een verwachte creditafrekening in de cijfers verwerkt. De eis tot vernietiging is op 27 juni 2017 afgewezen. Inmiddels is de creditnota ontvangen, maar is ook een nieuwe factuur ontvangen wegens minderlevering in het jaar 2015 (€ 138K) en in de periode 2016/januari 2017 (€ 24K). Brabantbreed bedraagt de claim van Attero overigens ca. € 13 mln. Inmiddels is er een voor de gewesten ongunstig tussenvonnis gewezen. Het eindvonnis wordt op korte termijn verwacht. Er is geen voorziening opgenomen. Eventuele kosten zullen via begrotingswijziging worden verwerkt.

3. Beleid ten aanzien van risico's en weerstandscapaciteit

- risicomanagement

Het is van belang dat het Stadsgewest de op hem afkomende risico's doeltreffend en in een vroeg stadium weet te signaleren. Hiervoor is de inbedding in het stadsgewestelijk bedrijfsproces een relevante invalshoek. Het voeren van een adequaat voorzieningenbeleid (analyse van risico's en financiële afdekking daarvan) is een voorbeeld van het gericht reageren op specifieke ontwikkelingen.

- periodieke actualisering meerjarig budgettair kader

Een belangrijke pijler voor een gezond weerstandsvermogen is de inrichting van het stadsgewestelijk begrotingsproces. Het Stadsgewest werkt nadrukkelijk met een meerjarig budgettair kader (tot medio 2025), dat periodiek wordt geactualiseerd. Verwezen wordt naar Bijlage 4.2: Prognose 2019 t/m 2025.

2.3.2. Paragraaf: Bedrijfsvoering

Inleiding

Met de invoering van de Programmabegroting is een paragraaf bedrijfsvoering voorgeschreven. Een goede bedrijfsvoering is geen doel op zich, maar draagt er toe bij dat de doelstellingen van de organisatie worden gerealiseerd. Het Stadsgewest heeft geen eigen personeel meer in dienst. De werkzaamheden worden uitgevoerd/gecoördineerd door een 2-tal interim-managers en een ambtelijk secretaris vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch. De meeste uitvoerende werkzaamheden zijn opgedragen aan externe bedrijven, waaronder Bodemzorg B.V. voor het technisch beheer van de stortplaats. De loonkosten van de ambtelijk secretaris worden door de gemeente 's-Hertogenbosch in rekening gebracht bij het Stadsgewest.

De werkzaamheden voor het dagelijks beheer van de stortplaats zijn, sinds 1-2-2014, opgedragen aan Bodemzorg B.V., een 100% dochteronderneming van N.V. Afvalzorg Holding uit Assendelft. Bodemzorg voert deze taken uit in nauwe samenwerking met Milon B.V. uit Schijndel. Milon en/of haar medewerkers is/zijn in het verleden met enige regelmaat betrokken geweest bij verschillende projecten op Vlagheide. De historische kennis wordt als een belangrijke meerwaarde gezien.

De stortgasactiviteiten zijn, sinds 1-3-2014, opgedragen aan Stortgas B.V., eveneens een 100% dochteronderneming van N.V. Afvalzorg Holding.

2.3.3. Paragraaf: Financiering

x € 1.000,-						
Investerings- en financieringsstaat	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. Geïnvesteerde middelen						
1.1. Materiële vaste activa						
Boekwaarde per 1/1	-	-	-	-	-	-
Vermeerderingen						
Verminderingen						
Afschrijvingen						
Boekwaarde per 31/12	-	-	-	-	-	-
1.2. Financiële vaste activa						
1.2.1. Leningen w/g						
Uitgeleend per 1/1	-	-	-	-	-	-
Uitgezette leningen						
Aflossingen						
Uitgeleend per 31/12	-	-	-	-	-	-
1.2.2. Beleggingen						
Beleggingen per 1/1	161	50	-	-	-	-
Aangeane beleggingen						
Aflossingen	111-	50-				
Beleggingen per 31/12	50	-	-	-	-	-
1.2. Boekwaarde financiële vaste activa per 31/12	50	-	-	-	-	-
1. Geïnvesteerde middelen per 31/12	50	-	-	-	-	-
2. Financieringsmiddelen						
2.1. Eigen vermogen						
Saldo per 1/1	6.323-	6.973-	6.973-	2.500-	2.500-	2.500-
Vermeerderingen			4.473			
Verminderingen	650-	-		-	-	-
Saldo per 31/12	6.973-	6.973-	2.500-	2.500-	2.500-	2.500-
2.2. Voorzieningen						
Saldo per 1/1	1.595	1.237	682	138	138	138
Rentetoevoeging						
Vermeerderingen	600	-	-	-	-	-
Verminderingen	958-	555-	544-	-	-	-
Saldo per 31/12	1.237	682	138	138	138	138
2.3. Opgenomen langlopende leningen						
Schuldrest per 1/1	5.775	5.800	6.550	7.000	2.500	2.500
Opname	25	750	450			
Aflossingen				4.500-		
Schuldrest per 31/12	5.800	6.550	7.000	2.500	2.500	2.500
2. Totaal financieringsmiddelen 31/12	64	259	4.638	138	138	138
Financieringspositie per ultimo	14	259	4.638	138	138	138

1. De meerjarige financieringssituatie / treasury

De investerings- en financieringsstaat geeft inzicht in de ontwikkeling van de geïnvesteerde middelen en beschikbare financieringsmiddelen.

Geïnvesteerde middelen

Financiële vaste activa

Financieringsmiddelen

Eigen vermogen en voorzieningen

Het verloop van de reserves en voorzieningen is behandeld in de paragraaf "weerstandsvermogen", waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

Opgenomen langlopende leningen

In de loop van 2017 is een vastrentende lening (0%) aangetrokken van de gemeente 's-Hertogenbosch met een looptijd van 1 jaar. De lening is nodig voor het opvangen van een tijdelijk financieringstekort, dat veroorzaakt wordt door het voorziene tekort dat volgens de huidige inzichten gedekt zal worden uit enerzijds een restitutie van het teveel opgebouwde doelvermogen nazorg bij de provincie en anderzijds een bijdrage van de deelnemende gemeenten. De lening kan na afloop worden verlengd tegen de dan geldende rentecondities.

3. Financiële begroting

3.1. Overzichten baten en lasten 2020

Deel-
programma

4410 Vlagheide: algemene kosten

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Baten								
x € 1.000,-	88110	Onttrekking voorziening nazorg Onttrekking voorziening kosten Afbouw 1998 e.v.	343	242	167			
			343	242	167			

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Lasten								
x € 1.000,-	40110	Tijdelijk personeel/Uitzendkrachten	129	124	124	124	124	124
	40122	Bodemzorg: coördinatie dagelijks beheer	25	15	15	15	15	15
	40520	Reiskosten	5	5	5	5	5	5
	41010	Telefoon/fax/internet	3	1	1	1	1	1
	41110	Verzekeringen		pm	pm	pm	pm	pm
	41210	Belastingen		1	1	1	1	1
	41340	Bankkosten	1	1	1	1	1	1
	41380	Contributies en lidmaatschappen	39	3	3	3	3	3
	41390	Kantoorkosten	5	3	3	3	3	3
	41397	Huur archiefruimte	2	2	2	2	2	2
	41510	Accountantskosten	10	12	12	12	12	12
	41520	Juridisch advies	70	75	pm	pm	pm	pm
	41521	Advisering Sweco inz juridische procedures	54					
			343	242	167	167	167	167

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Saldo								
x € 1.000,-		Baten -/- lasten				-167	-167	-167
		Verrekening met reserves						
		Totale kosten deel-programma				-167	-167	-167

Deel- 4410 Vlagheide: algemene kosten
programma

Lasten

De volgende posten worden afzonderlijk toegelicht:

40110	<i>Tijdelijk personeel/Uitzendkrachten</i>	
	De raming heeft betrekking op de volgende functies:	
	- ambtelijk secretaris (via gemeente Den Bosch)	5
	- directeur milieu en afvalverwerking	52
	- financieel manager	52
	- financiële administratie	15
		<u>124</u>
40122	<i>Bodemzorg</i>	
	Het betreft de kosten welke samenhangen met de coördinatie van het dagelijks beheer van gas, water, terreinbeheer etc.	15
41110	<i>Verzekeringen</i>	
	Het betreft:	
	- wa-bedrijven	1
		<u>1</u>
41390	<i>Kantoorkosten:</i>	
	Het betreft:	
	- Overige kantoorkosten	1
	- Vergoeding kantoorkosten derden	2
		<u>3</u>
41510	<i>Accountantskosten</i>	
	Het betreft de kosten van de accountantscontrole door Baker Tilly.	

BEGROTING

Deel- programma	4420	Water
Budgethouder		

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Baten								
x € 1.000,-	88110	Onttrekking voorziening nazorg	153	165	165			
			153	165	165			

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Lasten								
x € 1.000,-	40110	Tijdelijk personeel dagelijks beheer:						
		- Bodemzorg	5	8	8	8	8	8
	41210	Waterschapsomslag	2	2	2	2	2	2
	41240	Zuiveringsheffing/rioolrecht	65	75	75	55	55	55
	43150	Onderhoud installaties	17					
	43190	Doorspuiten bovendrainage		9	9	9	9	9
	43191	Doorspuiten percolaatdrainage		3	3	3	3	3
	44010	Electra	5	6	6	6	6	6
		Monitoring:						
	44532	- water: kwantiteit	8	9	9	9	9	9
	44533	- water: kwaliteit	35	36	36	36	36	36
	44534	- afvalwater: kwantiteit	9	9	9	9	9	9
	44535	- afvalwater: kwaliteit	7	8	8	8	8	8
			153	165	165	145	145	145

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Saldo								
x € 1.000,-		Baten -/- lasten				-145	-145	-145
		Verrekening met reserves						
		Totale kosten deel-programma				-145	-145	-145

Deel- 4420 Water
programma

Lasten

De volgende posten worden afzonderlijk toegelicht:

- 40122

Bodemzorg: dagelijks beheer

De raming heeft betrekking op de personele inzet t.b.v. het dagelijks beheer van de waterstromen op Vlagheide alsmede t.b.v. het verzorgen van de bijbehorende rapportages.
- 41240

Zuiveringsheffing/rioolrecht

Op deze post wordt de verontreinigingsheffing verantwoord. Op basis van o.a. de vervuilingseenheden en het debiet wordt bepaald hoe hoog het bedrag is. De raming voor de jaren 2019 en 2020 is gebaseerd op de aanslag 2018, met een veiligheidsmarge van € 10K.
1.360 vervuilingseenheden a € 47,64 = afgerond € 65K.
- 43150

Onderhoud installaties

Het betreft de kosten van onder andere onderhoud aan de debietmeterput, de installatiekast, de monsternamepunten en de pompen.
- 44010

Gas en electra

Voor de electra van de pompen etc. worden de volgende ramingen opgenomen:

- Verbruik stroom

3

- Vergoeding netwerk

3

6
- 44531

Monitoring etc.

Het betreft het geheel aan voorgeschreven netingen, monsternames, analyses en rapportages conform WABO en WW-vergunning. De werkzaamheden worden uitgevoerd door Afvalzorg en Milon.

BEGROTING

Deel- programma	4430	Gas
--------------------	------	-----

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Baten								
x € 1.000,-	88110	Onttrekking: - voorziening nazorg	31	30	30			
			31	30	30			

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Lasten								
x € 1.000,-	40110	Tijdelijk personeel dagelijks beheer:						
		- Bodemzorg (stortgasonttrekking)	16	16	16	16	16	16
	41420	Beveiligingskosten	1	1	1	1	1	1
	41990	Overige kosten	1					
	43150	Onderhoud onttrekkingsinstallatie	4	3	3	3	3	3
	44010	Electra	9	10	10	10	10	10
			31	30	30	30	30	30

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Saldo								
x € 1.000,-		Baten -/- lasten				-30	-30	-30
		Verrekening met reserves						
		Totale opbrengsten deel-programma				-30	-30	-30

Deel- programma	4430	Gas
--------------------	------	-----

Lasten

De volgende posten worden afzonderlijk toegelicht:

40110 *Tijdelijk personeel (Bodemzorg)*

Bij het onderdeel gas wordt onderscheid gemaakt tussen:

- onttrekking:

De werkzaamheden voor de onttrekking worden door Bodemzorg uitgevoerd voor een fixed fee van € 15K per jaar.

- benutting:

Met ingang van 11 november 2014 vindt de benutting voor rekening en risico van Stortgas plaats. Derhalve geen kosten en geen opbrengsten.

43150 *Onderhoud installaties*

Het betreft de onderhoudskosten aan de stortgasonttrekkings-installatie.

Deel- programma	4440	Nazorg
--------------------	------	--------

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Baten								
x € 1.000,-	88112	Onttrekking voorziening nazorg	100	82	182			
	88113	Onttrekking voorziening investeringen	331					
			431	82	182			

		R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Lasten							
x € 1.000,-							
<u>Pré-nazorg</u>							
40110	Tijdelijk personeel dagelijks beheer:						
	- Bodemzorg	17	20	20	20	20	20
40121	Project Stuurgroep	19	15	15	15	15	15
41990	Overige kosten		6	6	6	6	6
43000	Visuele inspecties	8	8	8	8	8	8
43011	Terreinonderhoud	20	20	20	20	20	20
43150	Onderhoud installaties		5	5	5	5	5
44220	Externe advieskosten	8	4	4	4	4	4
44224	Zettingsmeting		2	2	2	2	2
44228	2-jaarlijkse keuring	2	2	2	2	2	2
45443	Onderzoek levensduur hydrostab	25					
44558	Project Sluittingsprocedure	1					
	Onderzoek alternatieven			100	100	100	
	<i>sub-totaal</i>	100	82	182	182	182	82
<u>Investerings:</u>							
01. Project bovenafdichting:							
	- deelproject aanleg bovenafdichting	264					
	- deelproject Hemelwaterafvoer	5					
02. Diversen opruimen en herstel							
03. Project gasstation		61					
04. Onvoorzien		1					
	<i>sub-totaal</i>	331					
		431	82	182	182	182	82

		R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Saldo							
<i>x € 1.000,-</i>	Baten -/- lasten				-182	-182	-82
	Verrekening met reserves						
	Totale kosten deel-programma				-182	-182	-82

Deel- programma	4440	Nazorg
--------------------	------	--------

Baten

88112 *Ontrekking reserves/voorzieningen*
De exploitatielasten van het deelproduct nazorg worden onttrokken aan de
voorziening Nazorg.

Lasten

De volgende posten worden apart toegelicht:

40110	<i>Bodemzorg: terreinonderhoud etc.</i> De raming heeft betrekking op coördinatie terreinonderhoud, inspecties, opstellen inspectierapporten, jaarrapportages t.b.v. Omgevingsdienst, Provincie en Waterschappen.	20
43011	Terreinonderhoud Het betreft de kosten van: - begrazing - maaien sloten, bermen etc. - onkruidbestrijding	4 10 6 20
44558	<i>Project sluitingsprocedure</i> De raming heeft betrekking op de kosten samenhangend met zowel de opbouw van een omvangrijk nazorgdossier, alsmede de tijdsbesteding t.b.v. de verschillende fases in de overdrachtsprocedure. T.g.v. het uitstel van de overdracht tot minimaal 1-1-2025 worden voorlopig geen werkzaamheden voorzien.	

BEGROTING

Deel- programma	9800	Algemene dekking

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Baten								
x € 1.000,-	82010	Rentebaten	7					
		- Schatkistbankieren						
	88240	Bijdragen deelnemende gemeenten			4.473	524	524	424
			7		4.473	524	524	424

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Lasten								
x € 1.000,-	42012	Rente juridische procedures	57					
	43200	Rente geldlening						
	48110	Dotaties aan voorzieningen:						
		- nazorg	274					
		- toekomstige investeringen	307					
	98100	Buitengewone lasten:						
			638					

			R-2018	B-2019w	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Saldo								
x € 1.000,-		Baten -/- lasten	-631		4.473	524	524	424
		Verrekening met reserves						
		Totale opbrengsten deel-programma	-631		4.473	524	524	424

Deelprodukt 9800 Algemene dekking

Budgethouder

Baten

82010 *Rentebaten*

Sinds 16 december 2013 vallen de overtollige liquiditeiten onder het regiem van Schatkistbankieren. Gezien de huidige marktsituatie wordt geen rekening meer gehouden met een rentevergoeding over de in de schatkist aangehouden gelden.

Lasten

43200 *Rente geldlening*

In de loop van 2016 heeft Stadsgewest een vastrentende lening aangetrokken, van de gemeente 's-Hertogenbosch met een looptijd van 1 jaar, tegen een rentepercentage van 0% en de mogelijkheid de lening na afloop van dat jaar te verlengen tegen de dan geldende marktrente of een nieuwe lening te sluiten. Inmiddels is de lening al 3 keer verlengd. In de meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met rentelasten. Het bestuur van het Stadsgewest is voornemens de lening per 1-2-2021 tot € 2,5 mln af te lossen.

3.2. Uiteenzetting financiële positie

Recapitulatie lasten en baten

x € 1.000,-

Productgroep	B-2020			B-2021	B-2022	B-2023
	Baten	Lasten	Saldo			
Vlagheide:						
4410	- Algemene kosten	167	167	-167	-167	-167
4420	- Water	165	165	-145	-145	-145
4430	- Gas	30	30	-30	-30	-30
4440	- Nazorg	182	182	-182	-182	-82
9800	Alg. Dekkingsmiddelen	4.473	4.473	524	524	424
Sub-totaal		5.017	544	4.473		
Toevoeging aan algemene reserve			-4.473			
Totale kosten programma						

Zie voorts bijlage 4.2: Prognose resultaten 2019 t/m 2025 ter opheffing van het negatieve Eigen Vermogen (Algemene Reserve).

4. Bijlagen

4.1 Overzicht van reserves en voorzieningen

Naam reserve/ voorziening	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rubriek A: Reserves						
Algemene reserve Vlagheide	-6.973	-6.973	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Sub-totaal rubriek A	-6.973	-6.973	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Rubriek B: Bestemmingsreserves						
Sub-totaal rubriek B						
Rubriek C: Voorzieningen						
Nazorgvoorziening	1.099	544				
Investeringsvoorziening	138	138	138	138	138	138
Voorziening kosten 1998 e.v.						
Sub-totaal rubriek C	1.237	682	138	138	138	138
Totaal reserves en voorzieningen:	-5.736	-6.291	-2.362	-2.362	-2.362	-2.362

4.2 Prognose resultaten 2019 t/m 2025 en ontwikkeling Eigen Vermogen (Vlagheide)

In bijgaande meerjarenprognose is de exploitatie voor de jaren 2019 t/m 2025, alsmede de realisatie van het meerjareninvesteringsplan in beeld gebracht. Tevens zijn de daaruit voortvloeiende balansposities per 31-12 van deze jaren opgenomen.

Bij de opstelling van deze prognose zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Uitstel van overdracht van de stortplaats aan de provincie tot minimaal 1-1-2025
- Een doelvermogen nazorg per 1-1-2021 van € 14 mln.
- Indexering doelvermogen nazorg met 2% per jaar
- De stand per 31-12-2018, van het reeds opgebouwde doelvermogen bij de provincie, bedraagt volgens de rapportage over het 4e kwartaal 2018 € 16,518 mln.
- Verwachte beleggingsresultaten op het door de provincie belegde doelvermogen:
 - * t/m 2019: nihil
 - * vanaf 2020: 4%
 - * voorlaatste jaar: 0%

Na indexering met 2% per jaar wordt het doelvermogen per 1-1-2025 berekend op € 15,2 mln. Het reeds opgebouwde doelvermogen groeit rekening houdend met bovenstaande uitgangspunten aan tot € 19,3 mln. Op basis hiervan houden wij vast aan de aanname dat bij overdracht ten minste € 2,5 mln. resteert voor restitutie aan het gewest respectievelijk de deelnemende gemeenten.

- Realisatie van het meerjaren investeringsplan Vlagheide 2019-2024 ad € 138K.
- Jaarlijkse exploitatiekosten zijn gebaseerd op de ervaringen en inzichten van maart 2019.
- Een nihil-rendement op de in de Schatkist belegde overtollige liquiditeiten.
- In de loop van 2016 is een liquiditeitstekort ontstaan. Voor de financiering van het liquiditeitstekort is een geldlening afgesloten bij de gemeente 's-Hertogenbosch. De rentelast wordt vooralsnog geraamd op 0%.
- Afrekening van het opgebouwde tekort (negatief Eigen Vermogen) per 31-12-2020 tot een bedrag van € 2,5 mln
- Met ingang van 2021 afrekenen middels een bedrag per inwoner
- Aflossing van de geldlening bij de gemeente 's-Hertogenbosch per 1-2-2021 tot een bedrag van € 2,5 mln

De meerjarenprognose zal jaarlijks worden bijgesteld op basis van gerealiseerde uitkomsten en mogelijk gewijzigde inzichten.

Prognose Exploitatie:

bedragen x € 1.000

Jaar:	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
-------	------	------	------	------	------	------	------	------

Exploitatie:

Bedrijfskosten:

- Algemeen	343	278	167	167	167	167	167	100
- Water	153	165	165	145	145	145	145	
- Gas	31	30	30	30	30	30	30	
- Nazorg	431	82	182	182	182	82	220	
- Financiering	57	-						
- Afrondingsverschillen			-	-	-			
	1.015	555	544	524	524	424	562	100
- Storting voorziening nazorg	293	-	-	-				
- Storting in voorz. Toekomstige invest.	307	-	-	-	-			
a	1.615	555	544	524	524	424	562	100

Opbrengsten:

- Onttrekking voorziening nazorg	627	555	544					
- Onttrekking voorziening investeringen	331	-	-	-	-	-	138	-
- Opname ProvNB: surplus nazorgfonds	-	-	-	-				2.500
- Deelnemende gemeenten	-	-	4.473	524	524	424	424	100
- Rentebaten etc.:	-	-	-	-	-	-	-	-
+ Schatkistbankieren	-	-	-	-	-	-	-	-
+ Overige	7	-	-	-	-	-	-	-
b	965	555	5.017	524	524	424	562	2.600
Resultaat	c=b-a	650-	4.473	-	-	-	-	2.500

Realisatie Meerjaren Investerings Plan Vlagheide:

Aanleg bovenafdeling:

- uitvoering				-	-		138	
							138	

Prognose vereenvoudigde Balans:

Jaar:	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
-------	------	------	------	------	------	------	------	------

Activa

- Materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-
- Schatkist	50	-	-	-	-	-	-	-
- Liquide middelen	242	100	138	138	138	138	-	-
- Saldo kortlopende vorderingen minus kortlopende schulden		159	4.500	-	-	-	-	-
	292	259	4.638	138	138	138	-	-

Passiva

- Eigen Vermogen

+ Algemene Reserve	6.323-	6.973-	6.973-	2.500-	2.500-	2.500-	2.500-	2.500-
+ Resultaatbestemming 2018 e.v.	650-	-	4.473	-	-	-	-	2.500
	6.973-	6.973-	2.500-	2.500-	2.500-	2.500-	2.500-	-

- Voorzieningen

+ Nazorg (*)	1.099	544	-	-	-	-	-	-
+ Toekomstige investeringen	138	138	138	138	138	138	-	-
	1.237	682	138	138	138	138	-	-

- Lening gemeente Den Bosch	5.800	6.550	7.000	2.500	2.500	2.500	2.500	-
-----------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---

- Saldo kortlopende schulden minus kortlopende vorderingen	228		-	-	-	-	-	-
	292	259	4.638	138	138	138	-	-

4.3 Investeringsprogramma 2019-2024

Nr.	Omschrijving	Waarvan:						
		Rekening 2017	Gerealiseerd per 31-12-2017	Begr. Wijz. 2018	Bijstelling 2018	Rekening 2018	Gerealiseerd per 31-12-2018	Nog te realiseren
1	2		12					13 = 12 - 10
1.	Aanleg bovenafdicthting							
1.1	Deelproject Koeveringsedijk (verplaatsen afval):		1.550.435			1.550.435	1.550.435	-
1.2	Deelproject Vloeistofdichte afdicthting en leeflaag	10.846.095	10.834.151	-	251.525	11.097.620	11.097.620	-
1.2.1	- Voorbereidings-/begeleidingskosten	154.385	154.385			154.385	154.385	-
1.2.2	- Aannemer :	-				-	-	-
	* bestek/inschrijving	6.778.916	6.778.916			6.778.916	6.778.916	-
	* aanvullende afspraak	775.000	775.000			775.000	775.000	-
	* aanvullende afspraak stelpost herstel uitspoelingen	-				-	-	-
	* meerwerk	2.094.715	2.094.715		256.106	2.350.821	2.350.821	-
	- Afvoeren depots	196.247	196.247			196.247	196.247	-
	- "Nek-constructie" en "opveegbestek"	191.044	191.044			191.044	191.044	-
1.2.3	- Partijkeuringen en onderzoeken	29.028	29.028			29.028	29.028	-
1.2.4	- Onafhankelijke kwaliteitscontrole	165.000	153.057		7.944-	157.056	157.056	-
1.2.5	- Directievoering/toezicht (cfm. Inschrijving Grontmij)	400.000	400.000		3.363	403.363	403.363	-
1.2.6	- CAR-verzekering	26.547	26.547			26.547	26.547	-
1.2.7	- Materialen/water	35.213	35.213			35.213	35.213	-

4.3 Investeringsprogramma 2019-2024 (vervolg)

Nr.	Omschrijving	Waarvan					
		Rekening 2017	Gerealiseerd per 31-12-2017	Begr. Wijz. 2018	Bijstelling 2018	Rekening 2018	Gerealiseerd per 31-12-2018
1	2		12				Nog te realiseren 13 = 12 - 10
1.3	Deelproject hemelwaterafvoer	151.064	28.919	-	-	151.064	33.790
1.3.1.	Raming 2017 conform aanbieding aannemer	151.064	28.919			151.064	33.790
1.4	Deelproject herstel bovenafsluiting 1e fase	107.927	107.927	-	-	107.927	107.927
	Raming 2017 conform kostenverantwoording 2017	107.927	107.927			107.927	107.927
2.	Diversen	102.706	91.706	-	59.458	162.164	151.164
	- Reparatie toegangsweg Vlagheide	2.673	2.673			2.673	2.673
	- Amoveren weegbruggebouw	12.243	12.243			12.243	12.243
	- Amoveren deel gasstation	12.755	12.755		-3.062	9.693	9.693
	- Aanpassingen gasstation ijm voorgenomen overdracht				62.520	62.520	62.520
	- Opbreken asfaltwegen Den Ouden	11.000				11.000	11.000
	- Herstel aan- en afvoerwegen (raming o.b.v. rapportage Antea)	64.035	64.035			64.035	64.035
3.	Inrichting terrein 2)	193.921	193.921			193.921	193.921
4.	Onvoorzien/afrondding	17.000			-5.655	11.345	1.345
		11.418.713	12.807.058	-	305.328	13.274.476	13.136.202
			1.537.202				
			3.352.916				
			6.808.005				
			1.108.935				
			329.144				
			13.136.201				

138.274

4.3.1 Toelichting op het investeringsprogramma 2019-2024

De volgende posten worden nog afzonderlijk toegelicht:

1.3 Deelproject hemelwaterafvoer

Na aanleg van de bovenafdichting is infiltratie van hemelwater in het stortlichaam niet meer mogelijk. De hoeveelheid runoff water zal daardoor aanzienlijk toenemen. Daardoor is het noodzakelijk maatregelen te nemen om overstromingen bij zogenaamde piekbuien te voorkomen. Onder leiding van een projectleider van Afvalzorg is met betrokken partijen (Stadsgewest, Provincie, Omgevingsdienst, Waterschappen Aa en Maas en De Dommel, Gemeente Schijndel) overleg gevoerd om te komen tot een goede oplossing. De kostenraming is gebaseerd op de aanbieding van de aannemer. Er is nog geen besluit genomen over zowel de wijze van uitvoering als het tijdstip.

2. Diversen

Het betreft het amoveren van het weegbruggebouw en deel gasstation, alsmede herstel van wegen rondom Vlagheide.

4. Onvoorzien

De raming voor 2018 is voorzichtigheidshalve opgenomen ter dekking van eventuele tegenvallers bij de uitvoering van de laatste projecten.

Bijlage 4.4: Verdeelsleutel inwoners per 1-1-1998

Gemeente	Inwoners per 1-1-1998	Correctie 1	Correctie 2	Na correctie	Procentueel	Aandeel in afrekening 2020
Bernheze (alleen Heeswijk-Dinther)	8.643			8.643	2,56%	114.731
Boxtel	29.309			29.309	8,70%	389.061
Den Bosch	127.352	4.638		131.990	39,17%	1.752.095
Haaren	14.006			14.006	4,16%	185.922
Heusden (Vlijmen per 1-1-1996)	16.515			16.515	4,90%	219.228
Maasdonk (alleen Nuland)	4.638	-4.638		-		-
Maasdriel	9.405			9.405	2,79%	124.846
Meierijstad			74.685	74.685	22,16%	991.403
Schijndel	22.307		-22.307	-		-
St. Michielsgestel	27.387			27.387	8,13%	363.547
St. Oedenrode	17.023		-17.023	-		-
Veghel	35.355		-35.355	-		-
Vught	25.023			25.023	7,43%	332.167
	336.963	-	-	336.963	100,00%	4.473.000

Correctie 1 betreft de samenvoeging per 1-1-2015 van Maasdonk met Den Bosch.

Correctie 2 betreft de samenvoeging per 1-1-2017 van Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel in de nieuwe gemeente Meierijstad.